KANNANOTTO 02.03.2017

ASUKASYHDISTYKSET VAATIVAT MONIPUOLISIA LÄHIPALVELUITA HELSINKIIN SOTE-UUDISTUKSEN MYÖTÄ

Helsinkiläisten asioita ajavat kaupunginosayhdistykset vaativat, että Helsinki muuttaa sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittämisen suuntaa kohti asiakaskeskeisiä lähipalveluja ja etääntyy viime aikoina ajamastaan suunnasta keskittää palvelut jättimäisiin keskuksiin. Yhdistykset edellyttävät, että Helsinki kuuntelee asukkaitaan. Yhdistykset korostavat, että Helsingin tulee kannattaa lähipalveluiden kehittämistä myös antaessaan lausuntonsa sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslainsäädännöstä ja osallistuessaan Uudenmaan maakunnan sotevalmisteluun.

Keskittämisen sijaan lähipalveluita
Sote-uudistuksen yksi keskeinen tavoite on parantaa palveluiden saatavuutta. Uudistuksen keskiössä on myös asiakkaiden aiempaa parempi kuuleminen ja huomioiminen. Enemmistö helsinkiläisistä haluaa, että hyvät palvelut saa lähellä asuinpaikkaa. Kuitenkin Helsinki on keskittämässä sote-palveluitaan muutamaan suureen sote-keskukseen. Suuret, kalliit ja monialaiset sote-keskukset ovat esimerkkejä organisaatio- ja hallintolähtöisestä palveluiden tuotannon toteutuksesta. Helsingin ajama linja heikentää asiakkaiden mahdollisuuksia vaikuttaa palveluiden sopivuuteen ja laatuun. Se on myös sote-uudistuksen keskeisen valinnanvapausajatuksen vastainen.

Helsingin keskusta voi olla monille hankalan matkan päässä
Lähipalvelut ovat yhtälailla tärkeitä ikäihmisille, lapsiperheille ja kiireisille työikäisille. Vanhusten ja pienten lasten vanhempien on suurkaupungissa usein vaikea siirtyä kauaksi asuinpaikaltaan. Liikkuminen usealla julkisella kulkuneuvolla on hankalaa eikä iäkästä puolisoa tai lasten sisaruksia voi jättää pitkäksi aikaa omilleen. Vastaavasti työikäisille matkoihin ja työpaikalta poissaoloon kuluva aika on vahingollista työn tuottavuuden kannalta ja työikäisten vapaa-aika on kallisarvoista.

Asukkaat arvostavat pieniä palveluiden tuottajia
Helsingissä asukkaat ovat tottuneet lähellä oleviin terveysasemiin ja lähes kaikissa kaupunginosissa on pieniä asukkaille tuttuja yksityisiä sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottajia, jotka ovat täydentäneet julkista palveluvalikoimaa. Palveluiden keskittäminen näennäisesti täyden valikoiman persoonattomiin sote-tavarataloihin vaikeuttaa näiden pientuottajien asemaa ja asukkaiden mahdollisuuksia hyödyntää näitä tutuiksi ja läheisiksi koettuja palvelupaikkoja. Helsingin tuleekin sote-uudistuksen alla keskeyttää palveluverkkosuunnitelmissa hahmotellut palvelujen keskittämissuunnitelmat jättimäisiin hyvinvointikeskuksiin ja sen sijaan kehittää lähipalveluita ja parantaa niiden toimintaedellytyksiä.

Sotea on uudistettava asukkaiden lähtökohdat huomioiden
Erinomaisia esimerkkejä nykyisistä korkealaatuisista lähipalveluista ovat fysio- ja psykoterapeuttien vastaanotot, koteihin tuotetut vanhusten ja vammaisten palvelut sekä kevyet sairaanhoitajavastaanotot. Sote-uudistuksen valmisteilla oleva lainsäädäntö mahdollistaa pienten yrittäjävetoisten sote-keskusten perustamisen ja niiden kanssa verkottuneiden muiden pientuottajien toiminnan. Uudenmaan maakunnan ottaessa sote-uudistuksen myötä tammikuussa 2019 vastuun sote-palveluiden järjestämisestä sen on

varmistettava lähipalveluiden toimintaedellytykset. Tämä seikka on huomioitava myös jo alkaneessa maakuntatason valmistelutyössä.

Lauttasaari-Seura ry

Hermanni-Vallila Seura ry

Herttoniemi-seura

Kontula- seura ry

Maunula-Seura ry

Pihlajamäki-seura ry

Pihlajisto-Viikinmäki asukasyhdistys PNV ry

Pro Eira

Punavuoriseura ry

Puu-Vallilalaiset ry

Siltamäki-Suutarila-Seura ry

Viikki-seura ry

Östersundom-seura ry